

คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวัง
ของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*

CHARACTERISTICS OF LOCAL ADMINISTRATIVE EXECUTIVES
ACCORDING TO PEOPLE'S EXPECTATIONS IN KHLONG LUANG
DISTRICT, PATHUM THANI PROVINCE

เมลิสมา หาพล¹, บังอร เบ็ญจาทิกุล², กมลพร กัลยาณมิตร³, สมภพ ศรีสัมพันธ์⁴, ทศนันท์ อาสาสุข⁵
และ ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ⁶

Melisa Mahapol¹, Bangorn Benjathikul², Kamolporn Kalyanamitra³, Somphob Srisampan⁴, Tassanan Asasuk⁵
and Sakda Siripattarasophon⁶

¹⁻⁶คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹⁻⁶Faculty of Political Science, Bangkokthonburi University, Thailand

Corresponding Author's Email: fourwell992@gmail.com

วันที่รับบทความ : 24 มีนาคม 2569; วันแก้ไขบทความ 3 เมษายน 2569; วันตอบรับบทความ : 5 เมษายน 2569

Received 24 March 2026; Revised 3 April 2026; Accepted 5 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และ 2) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

Citation:

* เมลิสมา หาพล, บังอร เบ็ญจาทิกุล, กมลพร กัลยาณมิตร, สมภพ ศรีสัมพันธ์, ทศนันท์ อาสาสุข และ ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2569). คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(3), 86-105.

Melisa Mahapol, Bangorn Benjathikul, Kamolporn Kalyanamitra, Somphob Srisampan, Tassanan Asasuk and Sakda Siripattarasophon. (2026). Characteristics Of Local Administrative Executives According To People's Expectations In Khlong Luang District, Pathum Thani Province. Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(3), 86-105.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

จำนวน 400 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.42) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.40) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านภาวะผู้นำ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.37) และ 2) ข้อเสนอแนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของผู้บริหารด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.65 สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับความประพฤติและความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารในฐานะที่ได้รับการยอมรับและได้รับความไว้วางใจต่อการบริหารงานในระดับท้องถิ่น

ข้อค้นพบเชิงนัยสำคัญ ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณธรรมจริยธรรมสูง สะท้อนว่าบริบทเมืองขยายตัวประชาชนต้องการความซื่อสัตย์และโปร่งใสมากกว่าภาวะผู้นำที่โดดเด่น

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, ความคาดหวังของประชาชน, อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

Abstract

This research objectives were (1) To study the characteristics of local administrative executives according to people's expectations in Khlong Luang District, Pathum Thani Province, and (2) to study the suggestions for the characteristics of local administrative executives according to people's expectations in Khlong Luang District, Pathum Thani Province. The research was quantitative. The sample consisted of 400 eligible voters in Khlong Luang District, Pathum Thani Province, determined using Taro Yamane's table. The research

instrument was a questionnaire. Statistical analysis included percentages, means, and standard deviations.

The research findings found that (1) the characteristics of local administrative executives according to people's expectations in Khlong Luang District, Pathum Thani Province, overall were at a high level ($\bar{x} = 3.76$, S.D. = 0.42). The aspect with the highest mean was morality and ethics ($\bar{x} = 3.85$, S.D. = 0.40), while the aspect with the lowest mean was leadership ($\bar{x} = 3.55$, S.D. = 0.37); and (2) the suggestions for the characteristics of local administrative executives according to people's expectations in Khlong Luang District, Pathum Thani Province, indicated that people in Khlong Luang District had the highest expectations regarding the ethical and moral attributes of their administrators. This represented 51.65 percent, reflecting the public's importance placed on the conduct and honesty of administrators in performing their duties, as this was seen as a sign of respect and trust in local governance.

Implication People prioritized integrity and transparency over outstanding leadership in the context of an expanding urban area.

Keywords: Characteristics, Local Government Organization, People Expectation, Khlong Luang District, Pathum Thani Province

บทนำ

การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญของการกระจายอำนาจภาครัฐตามแนวทางการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือธรรมาภิบาล ได้แก่ ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ ความคุ้มค่า และการมีส่วนร่วมของประชาชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560) รวมถึงเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่กำหนดให้มีการกระจายอำนาจและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่น

(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย การบริหารทรัพยากร และการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

ปัจจุบันนี้ การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังเผชิญกับปัญหาหลายประการ เช่น การขาดความโปร่งใส การใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ และการขาดคุณธรรมจริยธรรมของผู้บริหาร ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชน (วิโรจน์ สารัตนะ, 2564) งานวิจัยหลายชิ้นชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะของผู้นำมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อประสิทธิภาพการบริหารองค์กร โดยเฉพาะด้านภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ เช่น สถาพร เทียมเวหา (2562) พบว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้นำท้องถิ่นและประสิทธิภาพในการบริหารเทศบาลมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง โดยคุณลักษณะด้านภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ขณะเดียวกัน สุชาติ ผาสุก และวัชร ชาติมนตรี (2565) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ในด้านคุณธรรม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านพฤติกรรมผู้นำ อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ความคาดหวังของประชาชนต่อผู้บริหารท้องถิ่นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น โดยต้องการผู้นำที่มีความโปร่งใส การบริหารจัดการที่ดี การนำเทคโนโลยีมาพัฒนาเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้บริหารต้องมีทักษะหลากหลายในศตวรรษที่ 21 เช่น การแก้ปัญหา การสื่อสาร และภาวะผู้นำที่ทันสมัย เพื่อตอบสนองความต้องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ และสาธารณสุข (จินดา โพธิ์บำรุง, 2566)

คลองหลวงเป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี ในปัจจุบันมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และมีการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญ ส่งผลให้ความเจริญเข้ามามีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและอัตลักษณ์ของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จนเกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากวิถีดั้งเดิม (พิชญานี เชิงศิริไชยยะ, นารีนารถ วงษ์ปรีดา และสิริวิทย์สุขกันต์, 2567) ปัจจุบันอำเภอคลองหลวงกำลังเผชิญกับปัญหาสำคัญหลายประการที่ส่งผลโดยตรงต่อความต้อการคุณลักษณะของผู้บริหาร ได้แก่ ปัญหาการขยายตัวของชุมชนเมืองที่รวดเร็วจนระบบสาธารณูปโภคไม่เพียงพอ ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรเดิมและกลุ่มประชากรใหม่ที่มีความหลากหลายทางอาชีพและวัฒนธรรม ปัญหาการให้บริการสาธารณะที่ไม่ทั่วถึงเนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและบุคลากร รวมถึงปัญหาการขาดความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

จากกรณีความโปร่งใสในการบริหารงานที่ผ่านมา ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีความรุนแรงและซับซ้อนมากกว่าพื้นที่อื่น ๆ ในจังหวัดปทุมธานี ทำให้คุณลักษณะของผู้บริหารโดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม ภาวะผู้นำ และวิสัยทัศน์ ฯลฯ กลายเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการแก้ไขปัญหาและการสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในพื้นที่ การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวงจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในขณะนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันสำหรับการพัฒนาผู้บริหารให้สามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

จากความสำคัญดังกล่าว การศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จึงมีความสำคัญในการได้ข้อมูลเชิงเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ประชาชนคาดหวัง อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่ามีความสำคัญยิ่งซึ่งเป็นหลักในการปกครองระบอบประชาธิปไตย คือ การกระจายอำนาจสู่ฐานราก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วม และอยู่ใกล้ประชาชนมากที่สุด (โกวิทย์ พวงงาม, 2555) ผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยา และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (เจตน์ ดิษฐอุตม, 2562) โดยผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ การกำหนดนโยบาย การสั่ง อนุญาตและอนุมัติ การแต่งตั้งและถอดถอนรองผู้บริหาร เป็นต้น จะเห็นได้ว่า อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่นมีขอบเขตกว้างขวาง

ครอบคลุมทั้งการกำหนดทิศทาง (นโยบาย) การบริหารทรัพยากรบุคคล (แต่งตั้ง/ถอดถอน) และการปฏิบัติการ (สั่ง อนุญาต) ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ การที่ผู้บริหารมีอำนาจเบ็ดเสร็จดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีคุณลักษณะที่เหมาะสม โดยเฉพาะด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อป้องกันการใช้อำนาจโดยมิชอบ

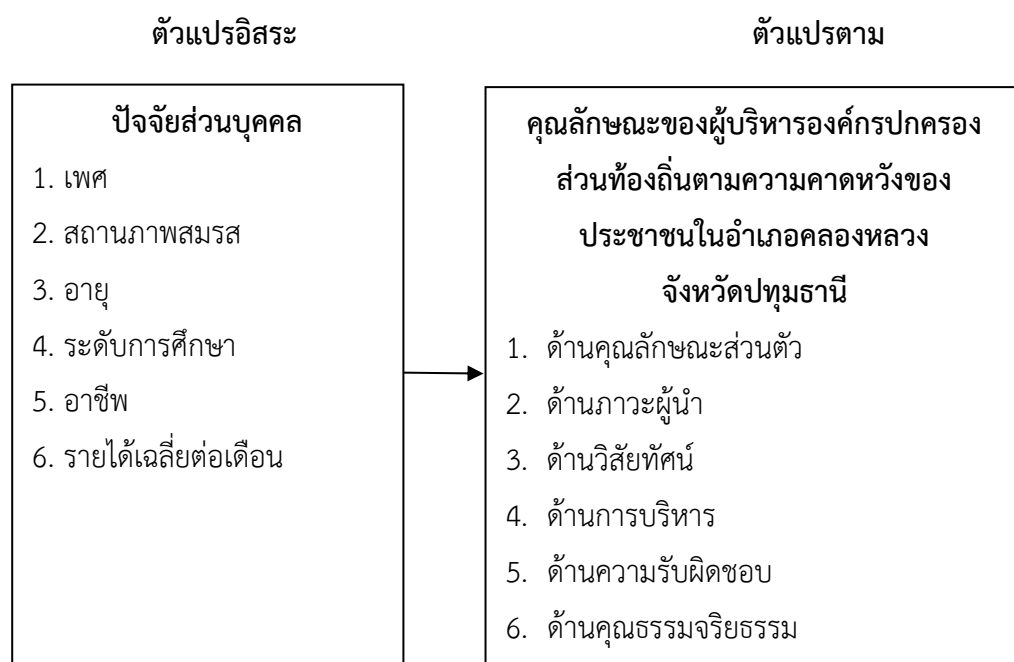
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำ

Marshall (1995) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะความเป็นผู้นำ (Trait Theory) ว่าควรต้องมี 6 ประการ ได้แก่ 1) คุณลักษณะทางกายภาพ 2) ภูมิหลังทางสังคม 3) สติปัญญา 4) บุคลิกภาพ 5) ลักษณะที่เกี่ยวข้องกับงาน และ 6) ลักษณะทางสังคม Northouse (2021) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบคุณลักษณะผู้นำที่สำคัญของผู้นำที่ประสบความสำเร็จไว้ 4 ประการ ได้แก่ คุณธรรมของผู้นำ ความรับผิดชอบต่อสังคม การบริหารผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการความรู้ Malik (2021) กล่าวถึงผู้นำการเปลี่ยนแปลงว่าต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน การขับเคลื่อน การเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยี Cameron and Whetten (2007) กล่าวว่า ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย ทักษะการบริหารเป็นพฤติกรรม ทักษะการบริหารสามารถควบคุมได้ ทักษะการบริหารสามารถพัฒนาได้ ทักษะการบริหารมีลักษณะที่ซ้อนทับกันได้ ทักษะการบริหารในบางครั้งมีความขัดแย้งกันก็เป็นไปตามนั้น ส่วนเสกสรรค์ สนวา, ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี และวิไลลักษณ์ ขาวสอาด (2561) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำองค์การภาครัฐสมัยใหม่ประกอบด้วย 1) ผู้มีบุคลิกภาพที่ดี 2) ผู้มีวิสัยทัศน์ 3) ผู้ที่มีศักยภาพ 4) นักกลยุทธ์ 5) ประชาสัมพันธ์ 6) นักมนุษยสัมพันธ์ 7) ผู้มีคุณธรรม 8) นักการตลาด และ 9) นักปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับความคาดหวังของประชาชน

Bartol and Martin (1998) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความคาดหวังตามแนวคิดของ Vroom ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) ความคาดหวังในความพยายามต่อการกระทำ 2) ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์ และ 3) ความคาดหวังในคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัล ทฤษฎีนี้มักถูกใช้เพื่ออธิบายแรงจูงใจของบุคคลเป็นหลัก ในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ทฤษฎีดังกล่าวในระดับมวลชน โดยให้ความหมายว่า ความคาดหวังของประชาชน หมายถึง การที่ประชาชนคาดการณ์ล่วงหน้าว่าผู้บริหารควรมีคุณลักษณะในด้านต่าง ๆ เพียงใด เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของตน ซึ่งความคาดหวังนี้จะส่งผลต่อการยอมรับและการให้ความร่วมมือกับผู้บริหารในที่สุด

จากการทบทวนแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำ พบว่า คุณลักษณะผู้นำสามารถสรุปได้หลายมิติ ครอบคลุมทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัว ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ การบริหาร ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม โดยนักวิชาการส่วนใหญ่ได้อธิบายสอดคล้องกันว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพควรมีบุคลิกภาพและสติปัญญาที่เหมาะสม มีความสามารถในการตัดสินใจ และบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางองค์กร รวมถึงมีความรับผิดชอบและยึดหลักคุณธรรมในการปฏิบัติงาน ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสังเคราะห์แนวคิดดังกล่าว เพื่อนำมากำหนดเป็นตัวแปรศึกษา ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะส่วนตัว 2) ด้านภาวะผู้นำ 3) ด้านวิสัยทัศน์ 4) ด้านการบริหาร 5) ด้านความรับผิดชอบ และ 6) ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่ศึกษา คืออำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 158,170 คน (กรมการปกครอง, 2568) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ ทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience Sampling) โดยเก็บข้อมูลจากประชาชนที่มีความสมัครใจและพร้อมให้ข้อมูล ณ เวลาที่เก็บข้อมูล แต่จะพิจารณาให้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมพื้นที่มากที่สุด กล่าวคือ กระจายการเก็บข้อมูลในทุกตำบลของอำเภอคลองหลวงอย่างทั่วถึง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check-List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำแนกเป็น 6 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านภาวะผู้นำ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านการบริหาร ด้านความรับผิดชอบ และด้านคุณธรรมจริยธรรม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ผลปรากฏว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.94

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย และดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวนทั้งสิ้น 400 ชุด โดยผู้วิจัยได้ลงพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ และประสานงานกับผู้นำ

ชุมชนหรือผู้แทนในพื้นที่ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรืออาสาสมัครในพื้นที่ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างและแนะนำผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้คำนึงถึงหลักจริยธรรมการวิจัย โดยแจ้งวัตถุประสงค์และขอความยินยอมจากกลุ่มตัวอย่างก่อนตอบแบบสอบถาม และเปิดโอกาสให้ถอนตัวได้ตลอดเวลา รวมถึงรักษาความลับของข้อมูลและนำเสนอเฉพาะผลการวิเคราะห์ในภาพรวมเท่านั้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อคุณลักษณะของผู้บริหารในทุกด้านอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการบริหาร และด้านความรับผิดชอบตามลำดับ ส่วนด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม

คุณลักษณะของผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ระดับความคาดหวังของประชาชน		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านคุณลักษณะส่วนตัว	3.68	0.31	มาก
2. ด้านภาวะผู้นำ	3.55	0.37	มาก
3. ด้านวิสัยทัศน์	3.72	0.35	มาก
4. ด้านการบริหาร	3.66	0.35	มาก
5. ด้านความรับผิดชอบ	3.62	0.35	มาก
6. ด้านคุณธรรมจริยธรรม	3.85	0.40	มาก
รวม	3.76	0.42	มาก

1.1 ด้านคุณลักษณะส่วนตัว พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์และพร้อมต่อการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.39) รองลงมา คือการมีระดับการศึกษาที่เหมาะสม โดยสำเร็จการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.42) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถแสดงออกทางความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม กล้าตัดสินใจ และปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบและกฎเกณฑ์ที่กำหนด ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมากตามลำดับ

1.2 ด้านภาวะผู้นำ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือความสามารถในการทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือทีมงานมีความกระตือรือร้นในการทำงานและเห็นคุณค่าของงานที่ได้รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือการสามารถทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นและประสานความช่วยเหลือจากหลายภาคส่วนเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.52) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ

การเปิดโอกาสให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและทีมงาน รวมถึงการปรับบทบาทการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.40) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

1.3 ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดแนวทางการดำเนินงานหรือแผนพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือการมีแนวคิดริเริ่มและสามารถพัฒนาแนวทางหรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.44) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือความสามารถในการคาดการณ์อนาคตและติดตามความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.4 ด้านการบริหาร พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็น การร่วมดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือการมีระบบและกลไกการทำงานที่สามารถกำกับ ติดตาม และประสานงานภายในหน่วยงานให้ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่องและรับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.60) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การจัดให้มีการบริการประชาชนที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว และให้ความเสมอภาคในการให้บริการ ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.47) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.5 ด้านความรับผิดชอบ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถและเอาใจใส่ต่อภารกิจที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.46) รองลงมา คือการมีความตั้งใจและความมุ่งมั่นในการทำงาน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.50) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดมี

2 ข้อ ได้แก่ การเป็นที่พึ่งพาของประชาชนและให้ความช่วยเหลือดูแลความเดือดร้อนของประชาชน ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.54) และมีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ และการยอมรับข้อบกพร่องในหน้าที่ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขการทำงานอย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

1.6 ด้านคุณธรรมจริยธรรม พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการประพฤติตนอยู่ในกรอบของศีลธรรมและจริยธรรมที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือการมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง และมีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน สามารถตรวจสอบได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.43) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะต่อคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชน ในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า ประชาชนมีความคาดหวังให้ผู้บริหารยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงตนและการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.65 รองลงมาคือความคาดหวังให้ผู้บริหารลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังปัญหาและให้ความช่วยเหลือประชาชน คิดเป็นร้อยละ 35.76 ส่วนความคาดหวังด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีสัดส่วนร้อยละ 7.95 และความคาดหวังต่อการเป็นผู้นำในการพัฒนา การมีวิสัยทัศน์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีสัดส่วนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 4.64

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของผู้บริหารในทุกด้าน ทั้งด้านคุณลักษณะส่วนตัว ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ การบริหาร ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณธรรมจริยธรรมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด แสดงให้เห็นว่าประชาชนให้ความสำคัญกับความซื่อสัตย์ ความโปร่งใส และการประพฤติตนที่เหมาะสมของ

ผู้บริหาร ทั้งนี้เนื่องจากคุณธรรมจริยธรรมเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและการยอมรับของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Brown, Treviño, and Harrison (2005) ที่อธิบายว่าผู้นำที่มีความซื่อสัตย์และประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมจะสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นให้กับผู้ตามได้มากกว่าผู้นำที่มีความสามารถเพียงอย่างเดียว อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของ สุดเขต สุกุลทอง (2566) พบว่า ความคาดหวังของประชาชนต่องานของนักการเมืองท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับการศึกษาของ รัชมงคล เจริญผล, จิรายุ ทรัพย์สิน และชัย สมรภูมิ (2568) พบว่า คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นในยุคปัจจุบันที่ประชาชนพึงประสงค์ในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด คือด้านคุณธรรมและจริยธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง) (2565) พบว่า คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับมาก

ด้านวิสัยทัศน์และด้านการบริหารอยู่ในระดับมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าประชาชนคาดหวังให้ผู้บริหารสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา และบริหารจัดการทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัชมงคล เจริญผล, จิรายุ ทรัพย์สิน และชัย สมรภูมิ (2568) พบว่า คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นที่ประชาชนต้องการ คือ มีความสามารถในการบริหารจัดการท้องถิ่นให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ดีมีสุข ได้รับความสะดวกสบายในเรื่องพื้นฐานของชีวิต เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา ระบบการสัญจรไปมา และเรื่องสวัสดิการทางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น และผู้นำท้องถิ่นที่มีภาวะผู้นำที่ดี และมีคุณลักษณะการเป็นผู้นำที่ดี จะส่งผลให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปด้วยดี ราบรื่น และประชาชนมีความสุข และสอดคล้องกับการศึกษาของ สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์, พระครูปลัดสุพรรณ ปสนนมนโน (สีกลาง) (2568) พบว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยคุณลักษณะสำคัญคือต้องมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีความสามารถในการสื่อสาร การตัดสินใจที่เด็ดขาด และการสร้างแรงบันดาลใจให้แก่บุคลากร รวมถึงต้องรู้หลักการบริหารจัดการ การประสานงานเชื่อมโยงทรัพยากรในการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร รวมถึงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ด้านภาวะผู้นำมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด แม้ยังอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนยังคาดหวังให้ผู้บริหารมีบทบาทในการสร้างแรงจูงใจ การมีส่วนร่วม และการเปิดรับความคิดเห็นจากประชาชนและบุคลากรให้มากยิ่งขึ้น จีรพรรณ กาญจนะจิตรา (2558) ได้กล่าวถึง

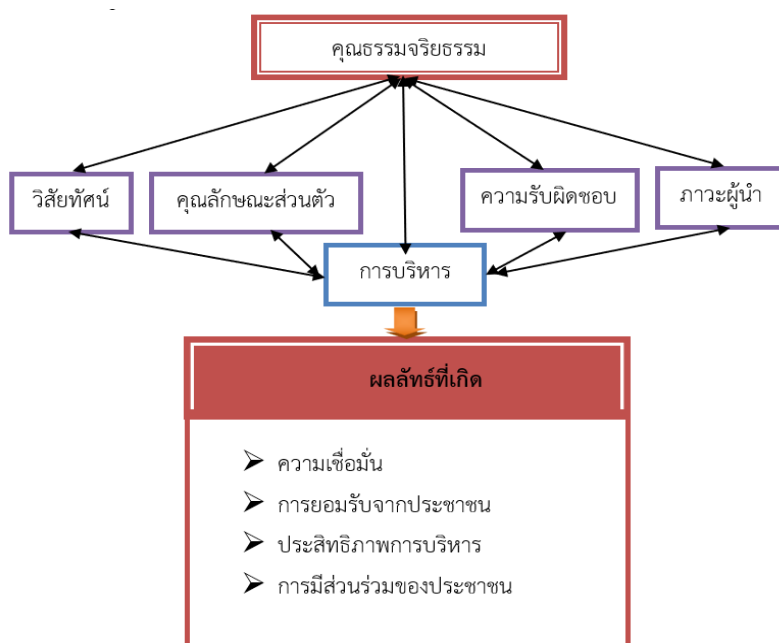
คุณลักษณะของผู้นำว่าควรมีความสามารถในการพูด รับฟังความคิดเห็น และทำงานร่วมกับประชาชนในท้องถิ่น องค์กร รวมถึงทราบถึงความต้องการ (Needs) และปฏิภาณ (Aspiration) ของชาวบ้าน รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของ รัชมงคล เจริญผล, จิรายุ ทรัพย์สิน และชัย สมรภูมิ (2568) พบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานแก่เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ ผู้นำท้องถิ่นต้องมีความเป็นผู้นำ รับฟังปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เข้าใจ เข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย มีความกล้าคิด กล้าพูด และกล้าทำเพื่อประชาชน สำหรับภาวะผู้นำท้องถิ่นในปัจจุบันมีความเหมาะสม และมีประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อช่วยเหลือ และเป็นกระบอกเสียงให้ชาวบ้าน

สรุป ผลการศึกษาที่พบว่าประชาชนในอำเภอคลองหลวงให้ความสำคัญสูงสุดกับด้านคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือความสามารถในการบริหารและการมีวิสัยทัศน์ สามารถอธิบายได้ว่า พื้นที่อำเภอคลองหลวงเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว มีประชากรย้ายถิ่นเข้ามาจำนวนมาก และมีความหลากหลายทางสังคมสูง ทำให้เกิดความต้องการบริการสาธารณะเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งมีการใช้ทรัพยากรของรัฐจำนวนมากในหลายด้าน ประชาชนจึงให้ความสำคัญกับ “ความโปร่งใสและความสุจริต” ของผู้บริหารเป็นอันดับแรก เพื่อลดความเสี่ยงจากการใช้อำนาจโดยมิชอบและสร้างความมั่นใจว่าการบริหารงานจะเป็นไปเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันความสามารถในการบริหารและการมีวิสัยทัศน์ถูกให้ความสำคัญในลำดับรอง เนื่องจากพื้นที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ และสังคม ผู้บริหารจึงต้องมีความสามารถในการวางแผน แก้ไขปัญหา และกำหนดทิศทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ อย่างไรก็ตาม แม้ความสามารถเหล่านี้จะมีความสำคัญ แต่ประชาชนยังมองว่าคุณธรรมจริยธรรมเป็น “เงื่อนไขพื้นฐาน” ก่อนที่จะพิจารณาความสามารถด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hughes, Ginnett and Curphy (2022) ที่ว่าภาวะผู้นำเป็นเรื่องของการทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the right thing)

2. ผลการศึกษา พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ประชาชนมีความคาดหวังให้ผู้บริหารยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการดำรงตนและการปฏิบัติหน้าที่มากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทของพื้นที่อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นพื้นที่กึ่งเมืองกึ่งชนบท มีการขยายตัวของชุมชนและความหลากหลายของประชากร

ส่งผลให้การบริหารงานท้องถิ่นต้องเผชิญกับความคาดหวังที่เพิ่มสูงขึ้นจากประชาชน ประกอบกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่ประชาชนให้ความสำคัญกับความโปร่งใสและการตรวจสอบการใช้อำนาจมากขึ้น จึงทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ถูกคาดหวังเป็นอันดับแรก เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการบริหารงานที่สุจริต เป็นธรรม และสามารถสร้างความเชื่อมั่นต่อประชาชนในพื้นที่ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักธรรมาภิบาลที่ว่าการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีต้องอยู่บนหลักการมีส่วนร่วม ความโปร่งใสที่ตรวจสอบได้ ความรับผิดชอบ และคุณธรรมจริยธรรม (พีรพงษ์ แสงแก้ว และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์, 2564) อีกทั้งยังสอดคล้องสอดคล้องกับการศึกษาของ ธวัชชัย โตมา (2567) พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลโนนค้อ อำเภอนาคู จังหวัดศรีสะเกษ ที่มากที่สุด คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ ผาสุก และวัชร ชาทิมนตรี (2565) พบว่า ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ คุณลักษณะที่พึงประสงค์มากที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะการมีคุณธรรม

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

จากภาพที่ 1 แสดงโมเดลเชิงสาเหตุ (Causal Model) ของคุณลักษณะผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี พบว่า คุณธรรมจริยธรรมเป็นตัวแปรต้น (Independent Variable) ที่มีอิทธิพลทางบวกต่อคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ได้แก่ วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ คุณลักษณะส่วนตัว การบริหาร และความรับผิดชอบต่อ ซึ่งเป็นตัวแปรตาม (Dependent Variable) โดยคุณลักษณะทั้ง 5 ด้านนี้ส่งผลต่อกระบวนการบริหารองค์กร และนำไปสู่ผลลัพธ์ (Outcome) ได้แก่ ความเชื่อมั่นของประชาชน การยอมรับ ประสิทธิภาพในการบริหาร และการมีส่วนร่วมของประชาชน กล่าวคือ หากผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมสูง จะส่งผลให้วิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ การบริหาร ความรับผิดชอบต่อ และคุณลักษณะส่วนตัวดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นและการยอมรับจากประชาชนที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นโมเดลดังกล่าวสะท้อนว่าการพัฒนาผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคลองหลวง ควรให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมเป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุหลักที่ขับเคลื่อนคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ให้เกิดประสิทธิผล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความคาดหวังของประชาชนในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความคาดหวังต่อผู้บริหารในทุกด้านค่อนข้างสูง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านวิสัยทัศน์ ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ด้านการบริหาร ด้านความรับผิดชอบต่อ และด้านภาวะผู้นำตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะส่วนตัว ประชาชนให้ความสำคัญกับสุขภาพร่างกายและระดับการศึกษาเป็นหลัก ด้านภาวะผู้นำ แม้อยู่ในระดับมาก แต่ยังมีข้อที่ควรพัฒนา เช่น การเปิดรับฟังความคิดเห็นและการปรับบทบาทตามสถานการณ์ ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก โดยเน้นความสามารถในการกำหนดแนวทางพัฒนาและการคิดริเริ่ม ด้านการบริหาร เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและระบบการบริหารที่มีประสิทธิภาพ ด้านความรับผิดชอบต่อ เน้นความทุ่มเทในการปฏิบัติงาน แต่ยังมีประเด็นด้านการเป็นที่พึ่งของประชาชน และการยอมรับข้อบกพร่องที่ควรพัฒนา ด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้รับความสำคัญสูงสุด โดยเฉพาะความซื่อสัตย์ โปร่งใส และการประพฤติตนตามหลักศีลธรรม ในส่วนของ

ข้อเสนอแนะ พบว่าประชาชนมีความคาดหวังสูงสุดให้ผู้บริหารยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม รองลงมาคือการลงพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหาและช่วยเหลือประชาชน ขณะที่ความคาดหวังด้านการมีส่วนร่วมและด้านวิสัยทัศน์มีสัดส่วนน้อยกว่า

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการรับฟังความคิดเห็นอย่าง active listening และการปรับตัวในภาวะวิกฤต สำหรับผู้บริหารอำเภอคลองหลวงโดยเฉพาะ

1.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอคลองหลวงควรเพิ่มช่องทางดิจิทัลในการรับฟังความคิดเห็น เช่น การจัดตั้ง LINE Official Account “คลองหลวงรับฟังคุณ” เพื่อให้ประชาชนสามารถส่งความคิดเห็นได้ตลอดเวลา พร้อมแจ้งผลการดำเนินการกลับภายใน 7 วัน

1.3 หน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องควรจัดให้มีการประเมินคุณธรรมจริยธรรมผู้บริหารแบบ 360 องศา ทุก 6 เดือน โดยให้ประชาชนในพื้นที่ประเมินผ่านระบบออนไลน์ และควรจัดอบรมด้านจริยธรรมหัวข้อการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในโครงการพัฒนาพื้นที่อำเภอคลองหลวง และความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ปีละ 2 ครั้ง

2. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหารควรยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชน

2.2 ควรมีการลงพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับฟังปัญหา ความต้องการ และข้อเสนอแนะจากประชาชนโดยตรง

2.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน เช่น การรับฟังความคิดเห็น การประชาคม และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

2.4 พัฒนาทักษะภาวะผู้นำ โดยเฉพาะการเปิดรับความคิดเห็น การปรับตัว และการบริหารทีมงานให้มีประสิทธิภาพ

2.5 ควรพัฒนาระบบการบริหารงานให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความรวดเร็วในการให้บริการประชาชน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความคาดหวังหรือความพึงพอใจของประชาชนเพิ่มเติม เช่น ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการสื่อสารของผู้บริหาร

3.2 ควรใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

3.3 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- โกวิทย์ พวงงาม. (2555). *การปกครองท้องถิ่นไทย : หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จินดา โพธิ์บำรุง. (2566). ความคาดหวังของประชาชนต่อนโยบายการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา เทศบาลตำบลท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ใน *การค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จิรพรรณ กาญจนะจิตรา. (2558). *การพัฒนาชุมชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เจตน์ ดิษฐอดม. (2562). *ผู้บริหารท้องถิ่น*. เรียกใช้เมื่อ 21 ธันวาคม 2568 จาก <https://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=ผู้บริหารท้องถิ่น>
- ธวัชชัย โตมา. (2567). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารท้องถิ่นตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตตำบลโนนค้อ อำเภอนโนนคุณ จังหวัดศรีสะเกษ. *วารสารวิชาการวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น*, 2(1), 30-39.
- พระพรหมวิหาร อติธมโม (แดนดงยิ่ง). (2565). คุณลักษณะของนักการเมืองท้องถิ่นที่พึงประสงค์ของประชาชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น. *วารสารบัณฑิตสาเกต ปริทรรศน์*, 7(2), 36-45.
- พิชญานิ เชิงศิริไชยยะ, นารีนารถ วงษ์ปรีดา และสิริวิทย์ สุขกันต์. (2567). วิถีชีวิตและอัตลักษณ์ชุมชน อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 11(3), 75-85.
- พีรพงษ์ แสงแก้ว และกัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์. (2564). หลักธรรมาภิบาลกระบวนการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ ภายใต้สถานการณ์โควิด 19. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(11), 303-316.
- รัชมมงคล เจริญผล, จิรายุ ททรัพย์สิน และชัย สมรภูมิ. (2568). คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นในยุคปัจจุบันที่ประชาชนพึงประสงค์ในพื้นที่เทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอสวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารวิชาการบัณฑิตศึกษา*, 3(3), 1-12.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.

- วิโรจน์ สารรัตน์. (2564). *ภาวะผู้นำ: ทฤษฎีและนวัตกรรมการพัฒนาร่วมสมัยปัจจุบัน*. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- สถาพร เทียมเวหา. (2562). คุณลักษณะของผู้นำท้องถิ่นกับประสิทธิภาพในการบริหาร เทศบาลเมืองปู้เจ้าสมิงพราย อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. ใน *การศึกษา ค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารรัฐกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สรรค์ชัย ไชยสกุลวงศ์ และพระครูปลัดสุพรรณ ปสนนมนโน (สีกลาง). (2568). ภาวะผู้นำในการบริหารองค์กรให้ประสบความสำเร็จ. *วารสารบัณฑิตศึกษาชัยภูมิปริทรรศน์*, 3(1), 39-46.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ.
- สุชาติ ผาสุก และวัชร ชาติมนตรี. (2565). ความคิดเห็นของผู้นำชุมชนที่มีต่อการปฏิบัติงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลสนามชัย อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารสันติสุข ปริทรรศน์*, 3(1), 21-29.
- สุดเขต สุกทอง. (2566). ความคาดหวังของประชาชนต่อบทบาทของนักการเมืองท้องถิ่นที่มี ผลต่อการบริหารแนวใหม่ กรณีศึกษาเทศบาลเมืองเชียงใหม่ อำเภอเมือง จังหวัด เชียงใหม่. *วารสารสังคมศาสตร์และศาสตร์ร่วมสมัย*, 4(1), 16-29.
- เสกสรรค์ สนวา ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี และวิไลลักษณ์ ขาวสอาด. (2561). คุณลักษณะ ของผู้นำองค์การภาครัฐสมัยใหม่. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 20 (พิเศษ), 399-411.
- Bartol, M. K., & Martin, C. (1998). *Management Quality*. New York: Prentice-Hall.
- Brown, M. E., Treviño, L. K., & Harrison, D. A. (2005). Ethical leadership: A social learning perspective for construct development and testing. *Organizational Behavior and Human Decision Processes*, 97(2), 117-134.
- Cameron, K. M., & Whetten, W. E. (1983). Overcoming Resistance to Change. *Human Relation*, 1(11), 512-532.
- Hughes, R. L., Ginnett, R. C., & Curphy, G. J. (2022). *Leadership: Enhancing the Lessons of Experience*. (10th ed.). New York: McGraw-Hill.

- Malik, P. (2021). *Change leadership: How to lead change effectively*. Retrieved January 10, 2023, from <https://www.whatfix.com/blog/change-leadership/>
- Marshall, C., & Rossman, G. B. (1995). *Designing Qualitative Research*. (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Northouse, P. G. (2021). *Leadership: Theory and practice*. New York: Sage Publications.